

Analyse van de verkeersonveiligheid in de Hoeksche Waard

Deel II: Verantwoording, tabellen en toetsresultaten

Inhoud deel II

<i>Verantwoording</i>	5
De geanalyseerde gemeenten	6
De uitgevoerde toetsen	6
Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen	6
 <i>Tabellen en toetsresultaten</i>	 9

Verantwoording

De kwaliteit van de registratie

Bij de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van Rijkswaterstaat worden alle ongevallen uniform verwerkt op de afdeling Basisgegevens (AVV/BG). Gebleken is echter dat de politie niet van alle verkeersongevallen een registratieformulier inzendt naar (AVV/BG). Daardoor bevat ook deze Verkeersongevallenregistratie (VOR) niet alle verkeersongevallen.

In het algemeen geldt dat de ernstiger ongevallen veel vaker zijn geregistreerd dan de minder ernstige en dat de ongevallen met gemotoriseerde voertuigen veel vaker worden geregistreerd dan die met niet-gemotoriseerde voertuigen. Zo worden overleden slachtoffers, voor alle wijzen van verkeersdeelname, nagenoeg volledig geregistreerd. De registratiegraad van lichtgewonde slachtoffers van fietsongevallen staat hiermee in schril contrast. Op basis van de enquête 'Ongevallen in Nederland' (OIN), gehouden in de periode 1992-1993, is vastgesteld dat van deze gewonden slechts 7% wordt geregistreerd. Het merendeel van deze ongevallen betreft overigens enkelvoudige ongevallen; de kans dat deze door de politie geregistreerd kunnen worden, is minimaal. Wat ziekenhuisopnamen betreft, waarvan de gemiddelde registratiegraad tegenwoordig 60% bedraagt, is het bovengenoemde gebrek aan compleetheid en representativiteit direct zichtbaar bij vergelijking met de LMR. De slachtoffers in motorvoertuigen (auto, vrachtauto, motorfiets) en ook bromfietzers blijken een registratiegraad van niet ver onder de 100% te halen, terwijl fietsers en voetgangers ver onder het gemiddelde van 60% registratiegraad zakken. Hierbij moet worden aangetekend dat de registratie van fietsers (en voetgangers) bij botsingen met motorvoertuigen ook duidelijk completer is dan die waarbij geen motorvoertuigen waren betrokken. Kennelijk speelt voor de mate van registratie ook de wijze van verkeersdeelname van de tegenpartij een rol. De afgelopen jaren nam de registratiegraad van in ziekenhuizen opgenomen verkeersslachtoffers met gemiddeld 1%-punt per jaar af, in 1998 was de registratiegraad nog ca. 71%.

Dat niet alle verkeersslachtoffers in de registratie zijn opgenomen behoeft op zichzelf niet altijd een probleem te zijn (heel veel beleidsinformatie is op steekproeven gebaseerd). De registratie moet echter wel een representatief beeld geven. Gelet op het voorgaande kan men stellen dat het gebrek aan representativiteit een veel belangrijker probleem vormt dan de incompleetheid van de VOR-gegevens. De registratie van verkeersslachtoffers in de Verkeersongevallenregistratie van AVV/BG blijkt in belangrijke mate afhankelijk van vooral juist die twee variabelen die als de belangrijkste voor verkeersveiligheidsbeleid kunnen worden gezien: wijze van verkeersdeelname van het slachtoffer en (letsel)ernst. Daarnaast spelen ook de wijze van verkeersdeelname van de tegenpartij en de leeftijd van het slachtoffer een rol.

Voor deze verkeersveiligheidsanalyse tussen gemeenten is als uitgangspunt genomen dat de onderregistratie in de onderzoeksgemeente niet afwijkt van die in het referentiegebied; en dat hetzelfde geldt voor de ontwikkeling daarin. Bij de interpretatie van de resultaten wordt er nadrukkelijk op gelet of er aanwijzingen zijn dat de gevonden verschillen het gevolg kunnen zijn van verschillen in de registratie; in voorkomende gevallen zal dit in de tekst worden vermeld.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat deze analyse betrekking heeft op een (geregistreerd) deel van de verkeersveiligheidsproblematiek in de gemeenten. Een niet onaanzienlijke groep, met name die van de enkelvoudige fietsongevallen, blijft buiten de analyse. Er zijn op dit moment geen gegevens voorhanden waaruit zou blijken of het bij deze ongevallen in het bijzonder om een verkeers-, een voertuig-, een mens- of een weg(onderhouds)probleem gaat.

De geanalyseerde gemeenten

De selectie van de referentiegemeenten heeft niet 'automatisch' plaatsgevonden. Een overzicht van de geanalyseerde gemeenten is opgenomen als Tabel 1.

De uitgevoerde toetsen

De volgende toetsen zijn uitgevoerd (door middel van de zgn. chi-kwadraat-toets: χ^2):

- **Verdelingen:** Voor elk kenmerk is getoetst of de verdeling van de aantallen slachtoffers over de klassen van dat kenmerk in de onderzoeksgemeente anders is dan in het referentiegebied. De aantallen slachtoffers zijn gesommeerd over de laatste drie jaren.
- **Ontwikkelingen:** Voor elke klasse van een kenmerk is getoetst of er tussen de onderzoeksgemeente en het referentiegebied een verschil in ontwikkeling is. De aantallen slachtoffers van de laatste drie jaren zijn daartoe vergeleken met een voorperiode van drie jaar (1984 t/m 1986).

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen

In het volgende overzicht worden alle kenmerken weergegeven die op de hiervoor omschreven wijze geanalyseerd zijn. Per kenmerk wordt aangegeven welke klassen daarbij gehanteerd zijn. Deze klassen zijn vaak samenvoegingen van de codes zoals die in de bronbestanden gebruikt worden. Uiteraard is dat zeker het geval wanneer het kenmerk zelf een combinatie is van een aantal kenmerken in het bronbestand (zoals de combinatie van wegbeheerder, binnen of buiten de bebouwde kom en maximum snelheid).

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen.

Ernst letsel

- overleden of ziekenhuisopname
- vervoerd, verm. niet opgenomen
- overig letsel
- onbekend

Wijze verkeersdeelname

- personenauto
- zwaar verkeer
- bromfiets
- fiets
- voetganger
- overig

(Wordt vervolgd op de volgende bladzijde.)

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen

(vervolg).

Tegenpartij slachtoffer

- geen tegenpartij (enkelvoudig)
- tegen fiets
- tegen bromfiets
- tegen motor
- tegen personenauto
- tegen zware voertuigen
- overig
- niet in primaire botsing

Leeftijdklasse

- 0 t/m 12 jaar
- 13 t/m 15 jaar
- 16 t/m 17 jaar
- 18 t/m 24 jaar
- 25 t/m 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder
- onbekend

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd

- voetganger, 0 t/m 15 jaar
- voetganger, 16 t/m 59 jaar
- voetganger, 60 jaar en ouder
- fiets, 0 t/m 15 jaar
- fiets, 16 t/m 59 jaar
- fiets, 60 jaar en ouder
- bromfiets, 16 t/m 17 jaar
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar
- auto, 18 t/m 24 jaar
- auto, 25 t/m 59 jaar
- auto, 60 jaar en ouder
- overig

Geslacht

- mannen
- vrouwen
- onbekend

Alcoholgebruik betrokken bestuurders

- geen alcohol
- wel alcohol
- onbekend

Wegbeheerder

- rijkswegen
- provinciale wegen
- gemeentelijke wegen
- overige wegen

Plaats ongeval naar bebouwde kom

- binnen bebouwde kom
- buiten bebouwde kom

(Wordt vervolgd op de volgende bladzijde.)

Overzicht van de kenmerken en de gehanteerde samenvoegingen

(vervolg).

Maximum snelheid op plaats ongeval

- minder dan 50 km/u
- 50 km/u
- 60 of 70 km/u
- 80 of 90 km/u
- 100 of 120 km/u
- onbekend

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval

- binnen, gemeente
- binnen, overig
- buiten, gemeente
- buiten, provincie, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 80 of 90 km/h
- buiten, rijk, 100 of 120 km/h
- overig

Wegsituatie plaats ongeval

- rechte weg
- kruising
- bocht

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

- eenzijdig, of obstakel (gepark.)
- in zelfde richting
- tegengestelde richting
- kruisend verkeer
- met voetganger

Kwartaal ongeval

- 1e kwartaal
- 2e kwartaal
- 3e kwartaal
- 4e kwartaal

Dagsoort ongeval

- zaterdag en zondag
- maandag t/m vrijdag

Tijdstip ongeval

- spitsen
- ochtend
- middag
- avond
- nacht
- onbekend

Weersomstandigheden tijdens ongeval

- droog
- regen en overig
- onbekend

Lichtomstandigheden tijdens ongeval

- daglicht
- schemer of duisternis
- onbekend

Tabellen en toetsresultaten

- Tabel 1.* De onderzochte gemeenten.
Tabel 2. Inwoners naar leeftijdklasse.
Tabel 3. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per inwoners) naar leeftijdklasse.
Tabel 4. Ernst letsel.
Tabel 5. Wijze verkeersdeelname.
Tabel 6. Tegenpartij slachtoffer.
Tabel 7. Leeftijdklasse.
Tabel 8. Wijze van verkeersdeelname en leeftijd.
Tabel 9. Geslacht.
Tabel 10. Alcoholgebruik betrokken bestuurders.
Tabel 11. Wegbeheerder.
Tabel 12. Plaats ongeval naar bebouwde kom.
Tabel 13. Maximum snelheid op plaats ongeval.
Tabel 14. Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.
Tabel 15. Wegsituatie plaats ongeval.
Tabel 16. Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.
Tabel 17. Kwartaal ongeval.
Tabel 18. Dagsoort ongeval.
Tabel 19. Tijdstip ongeval.
Tabel 20. Weersomstandigheden tijdens ongeval.
Tabel 21. Lichtomstandigheden tijdens ongeval.
- Bij de Tabellen 4 t/m 21 worden per nummer twee tabellen verstrekt. Deze bevatten de volgende informatie:
Tabellen 'B': Percentages verkeersslachtoffers per kenmerk in de periode 1984 t/m 1995.
Tabellen 'C': Indexcijfers verkeersslachtoffers per kenmerk in de periode 1984 t/m 1995.

Als laatste is een tabel opgenomen waarin de aantallen en percentages uit alle tabellen worden samengevat. In die tabel worden ook de belangrijkste verschillen gegeven in de onderzoeksgemeente naar verdeling en ontwikkeling.

Tabel 1. *De geselecteerde gemeenten*

CBS-nummer en gemeentenaam	
517	Gravendeel, s
584	Oud-Beijerland
585	Binnenmaas
588	Korendijk
611	Cromstrijen
617	Strijen
764	Dinteloord en Prinsenland
778	Fijnaart en Heijningen
804	Klundert
830	Oudenbosch
831	Oud en Nieuw Gastel
850	Standaardbuiten
851	Steenbergen
872	Willemstad
878	Zevenbergen

Tabel 2. *Procentuele verdeling aantal inwoners naar leeftijdsklasse.*
Bron: SWOV op basis van CBS-gegevens.

Leeftijdsklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
0 t/m 12 jaar	20.2	19.5	19.0	18.6	18.3	17.9	17.6	17.4	17.4	17.2	17.0	16.8	19.6	17.0
13 t/m 15 jaar	5.6	5.6	5.4	5.1	4.8	4.6	4.5	4.4	4.3	4.1	4.1	4.1	5.5	4.1
16 t/m 17 jaar	3.3	3.4	3.5	3.7	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.9	2.9	2.7	3.4	2.8
18 t/m 24 jaar	9.7	9.7	9.8	9.9	10.1	10.3	10.4	10.4	10.2	9.9	9.6	9.3	9.7	9.6
25 t/m 39 jaar	26.6	26.2	26.2	25.0	24.3	23.8	23.5	23.0	22.8	22.8	22.7	22.8	26.3	22.8
40 t/m 49 jaar	12.3	13.0	13.2	14.5	15.3	16.0	16.5	17.0	17.2	17.4	17.3	17.2	12.9	17.3
50 t/m 59 jaar	8.5	8.6	8.9	9.1	9.3	9.4	9.6	9.9	10.2	10.5	10.9	11.6	8.7	11.0
60 jaar en ouder	13.9	13.9	13.9	14.1	14.3	14.6	14.7	14.9	15.1	15.2	15.4	15.6	13.9	15.4
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
West Noord-Brabant														
0 t/m 12 jaar	18.2	17.5	16.8	16.5	16.3	16.0	15.9	15.8	15.8	15.7	15.6	15.5	17.5	15.6
13 t/m 15 jaar	5.6	5.6	5.4	4.9	4.7	4.3	4.0	3.9	3.8	3.9	3.8	3.8	5.5	3.8
16 t/m 17 jaar	3.7	3.7	3.6	3.7	3.6	3.4	3.2	2.9	2.8	2.6	2.5	2.5	3.7	2.5
18 t/m 24 jaar	10.8	10.9	11.1	11.1	11.1	11.2	11.1	10.9	10.5	10.0	9.6	9.0	10.9	9.5
25 t/m 39 jaar	25.0	24.7	24.7	24.3	23.8	23.6	23.6	23.6	23.6	23.6	23.8	23.8	24.8	23.7
40 t/m 49 jaar	12.4	12.8	13.2	14.0	14.8	15.4	15.8	16.1	16.4	16.6	16.7	16.7	12.8	16.7
50 t/m 59 jaar	9.9	10.0	10.2	10.3	10.3	10.5	10.6	10.8	11.0	11.1	11.4	11.6	10.0	11.4
60 jaar en ouder	14.5	14.8	15.0	15.2	15.5	15.7	15.9	16.1	16.3	16.4	16.7	17.0	14.7	16.7
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 3. Verkeersmorbiditeit (verkeersslachtoffers per 1000 inwoners) naar leeftijdklasse over de periode 1984 t/m 1995.

Bron: SWOV op basis van CBS- en AVV-BG-gegevens

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
0 t/m 12 jaar	0.7	1.1	1.3	0.9	1.6	1.2	0.5	1.0	1.2	0.7	1.4	0.7	1.0	0.9
13 t/m 15 jaar	3.4	3.5	2.2	1.3	3.0	1.1	2.0	0.6	2.1	3.7	2.7	3.3	3.0	3.2
16 t/m 17 jaar	13.1	10.6	17.4	16.4	15.8	16.4	15.0	14.4	11.2	12.9	7.5	11.5	13.8	10.6
18 t/m 24 jaar	5.0	4.8	5.6	5.0	5.2	6.2	5.7	5.5	5.8	6.2	6.4	6.1	5.1	6.2
25 t/m 39 jaar	0.9	1.7	1.5	1.9	1.3	1.6	1.7	1.6	1.9	3.4	3.0	2.7	1.4	3.0
40 t/m 49 jaar	1.8	1.6	2.1	1.1	1.0	1.5	1.2	1.8	0.8	1.4	1.9	1.7	1.9	1.7
50 t/m 59 jaar	1.6	2.6	1.8	1.7	1.4	2.9	0.8	1.3	1.0	1.4	1.7	1.2	2.0	1.4
60 jaar en ouder	2.1	2.5	1.6	3.3	1.7	1.5	1.7	0.9	1.9	1.8	1.9	1.7	2.1	1.8
Totaal	2.1	2.5	2.6	2.6	2.4	2.6	2.2	2.1	2.2	2.7	2.7	2.5	2.4	2.6
West Noord-Brabant														
0 t/m 12 jaar	2.0	1.6	1.8	1.4	1.4	1.8	1.6	0.8	1.9	1.2	0.9	0.9	1.8	1.0
13 t/m 15 jaar	1.0	2.9	2.8	3.0	2.6	2.2	2.7	3.4	4.5	2.7	2.4	2.0	2.2	2.4
16 t/m 17 jaar	11.9	8.1	14.6	17.4	11.6	14.4	14.7	18.4	14.5	14.2	6.8	13.6	11.6	11.5
18 t/m 24 jaar	8.1	5.9	8.6	7.8	6.2	7.6	8.1	12.5	7.5	8.3	5.5	8.8	7.5	7.5
25 t/m 39 jaar	1.9	2.3	2.5	2.9	3.4	2.8	3.4	3.5	4.3	4.0	2.9	3.8	2.2	3.6
40 t/m 49 jaar	2.5	2.3	2.7	2.5	2.1	2.7	2.7	2.7	2.8	2.1	1.6	2.7	2.5	2.2
50 t/m 59 jaar	1.9	2.4	2.4	2.6	1.3	2.7	1.6	2.0	2.4	2.7	1.3	2.3	2.3	2.1
60 jaar en ouder	2.1	1.5	1.6	3.3	1.8	2.0	2.4	2.1	2.4	2.2	1.7	1.8	1.7	1.9
Totaal	3.0	2.7	3.4	3.7	3.0	3.4	3.5	4.0	3.8	3.4	2.3	3.3	3.0	3.0

Serie 4. Ernst letsel

Tabel 4B. *Percentages slachtoffers naar ernst letsel.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
overleden of ziekenhuisopname	29	32	35	30	30	27	36	29	32	34	25	31	32	30
vervoerd, verm. niet opgenomen	31	32	27	30	35	39	30	35	26	20	24	17	30	20
overig letsel	35	34	36	39	34	34	34	35	42	45	51	51	35	49
onbekend	5	1	2	2	1	1	0	1	0	0	0	1	2	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
overleden of ziekenhuisopname	42	35	42	38	30	21	25	24	16	20	38	27	40	27
vervoerd, verm. niet opgenomen	26	32	25	29	41	32	30	25	26	36	29	38	27	35
overig letsel	28	33	32	32	29	46	45	49	55	43	30	32	31	35
onbekend	3	0	1	1	1	0	1	3	3	2	3	4	1	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 53.034$, $dF = 3$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *onbekend* is 74% minder ($\chi^2 = 6.2$);
- *vervoerd, verm. niet opgenomen* is 27% minder ($\chi^2 = 13.1$);
- *overig letsel* is 17% meer ($\chi^2 = 8.0$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 4C. *Indexcijfers slachtoffers naar ernst letsel.**Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.*

Ernst letsel	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
	- '86 - '95													
De Hoeksche Waard														
overleden of ziekenhuisopname	79	103	118	101	94	93	106	86	96	129	94	108	100	110
vervoerd, verm. niet opgenomen	91	110	99	110	119	141	93	110	82	80	93	62	100	79
overig letsel	89	99	112	121	98	104	89	92	112	152	173	162	100	162
onbekend	185	46	69	69	23	46	0	46	0	23	0	46	100	23
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
overleden of ziekenhuisopname	103	78	119	118	78	61	72	81	51	59	78	77	100	71
vervoerd, verm. niet opgenomen	95	103	103	130	155	137	129	122	122	155	86	158	100	133
overig letsel	88	94	118	128	95	171	169	212	223	162	77	117	100	118
onbekend	210	0	90	90	60	30	60	270	240	150	180	300	100	210
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *ernst letsel* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *overleden of ziekenhuisopname* (verwacht 170.7, werkelijk 13% hoger);
- *vervoerd, verm. niet opgenomen* (verwacht 151.8, werkelijk 15% lager);
- *overig letsel* (verwacht 294.6, werkelijk 6% hoger);
- *onbekend* (verwacht 8.2, werkelijk 63% lager).

Serie 5. Wijze verkeersdeelname

Tabel 5B. Percentages slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
personenauto	38	45	33	45	34	32	41	40	47	44	49	41	39	45
zwaar verkeer	1	2	3	3	1	2	6	5	2	6	4	4	2	4
bromfiets	30	22	35	29	36	32	28	27	27	24	15	25	29	21
fiets	19	22	16	19	20	23	18	15	15	17	18	20	19	18
voetganger	7	8	8	2	5	5	4	9	2	5	9	4	8	6
overig	6	2	4	4	5	7	4	5	8	5	6	5	4	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
personenauto	42	51	48	49	49	47	48	56	51	54	55	52	47	53
zwaar verkeer	3	2	5	7	11	7	5	5	6	6	7	7	3	7
bromfiets	22	21	22	22	18	21	22	19	17	15	13	17	22	15
fiets	19	14	16	11	10	17	14	11	14	15	16	14	16	15
voetganger	7	9	7	5	7	2	5	3	5	3	3	3	8	3
overig	7	4	2	5	6	6	8	7	7	8	7	7	4	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 26.516$, $dF = 5$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *zwaar verkeer* is 21% minder ($\chi^2 = 1.6$);
- *overig* is 17% minder ($\chi^2 = 1.1$);
- *personenauto* is 9% minder ($\chi^2 = 2.5$);
- *fiets* is 11% meer ($\chi^2 = 1.3$);
- *bromfiets* is 18% meer ($\chi^2 = 3.8$);
- *voetganger* is 36% meer ($\chi^2 = 3.6$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 5C. Indexcijfers slachtoffers naar wijze verkeersdeelname.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze verkeersdeelname	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
personenauto	87	119	94	127	90	90	98	97	115	135	152	119	100	136
zwaar verkeer	30	90	180	150	30	90	300	240	90	360	240	240	100	280
bromfiets	91	76	133	110	125	122	91	89	89	101	61	97	100	86
fiets	88	118	94	109	106	135	88	74	76	109	112	121	100	114
voetganger	79	107	114	29	64	71	43	107	21	71	136	64	100	90
overig	136	55	109	95	123	191	95	109	177	150	177	136	100	155
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
personenauto	87	96	117	131	108	117	120	161	140	137	95	126	100	119
zwaar verkeer	91	52	157	261	326	248	157	196	235	209	170	235	100	204
bromfiets	99	84	117	127	86	111	119	117	99	80	47	92	100	73
fiets	114	73	114	86	62	119	100	92	111	108	78	95	100	94
voetganger	94	106	100	82	100	29	71	59	76	41	35	47	100	41
overig	161	86	54	139	139	161	214	214	204	225	129	204	100	186
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van wijze verkeersdeelname op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- personenauto (31%);
- zwaar verkeer (63%);
- bromfiets (40%);
- fiets (36%);
- overig (74%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- voetganger (verwacht 31.1, werkelijk 22% hoger).

Serie 6. Tegenpartij slachtoffer

Tabel 6B. Percentages slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
	- '86 - '95													
De Hoeksche Waard														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	19	16	25	22	17	20	26	18	25	24	24	23	20	24
tegen fiets	4	3	4	4	4	5	2	1	1	4	2	10	3	5
tegen bromfiets	6	9	8	5	8	7	6	6	6	7	3	9	8	6
tegen motor	2	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1
tegen personenauto	52	56	48	54	54	54	51	52	43	43	52	46	52	47
tegen zware voertuigen	12	13	11	11	13	9	9	17	16	12	12	7	12	11
overig	4	2	3	4	2	2	2	4	4	3	2	4	3	3
niet in primaire botsing	2	2	2	1	3	4	3	2	5	5	4	0	2	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	23	29	27	19	20	22	29	29	22	26	27	28	26	27
tegen fiets	4	4	2	0	1	2	1	2	2	1	2	2	3	2
tegen bromfiets	6	5	4	5	3	3	3	1	5	2	3	6	5	4
tegen motor	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0
tegen personenauto	54	48	48	56	56	51	53	48	46	50	52	45	50	49
tegen zware voertuigen	6	7	13	13	10	12	8	14	16	15	10	13	9	13
overig	4	5	3	4	2	5	3	4	4	4	2	2	4	3
niet in primaire botsing	2	2	4	4	9	3	3	3	4	2	3	3	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 21.947$, $dF = 7$, 13% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- tegen zware voertuigen is 12% minder ($\chi^2 = 1.0$);
- tegen bromfiets is 29% meer ($\chi^2 = 2.5$);
- tegen fiets is 55% meer ($\chi^2 = 6.4$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 6C. *Indexcijfers slachtoffers naar tegenpartij slachtoffer.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tegenpartij slachtoffer	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	83	80	138	118	85	107	124	83	118	146	146	129	100	140
tegen fiets	100	83	117	133	133	167	67	33	33	133	83	333	100	183
tegen bromfiets	71	114	114	64	100	93	71	71	71	107	43	129	100	93
tegen motor	225	0	75	75	0	150	0	75	75	225	150	75	100	150
tegen personenauto	89	111	100	113	106	113	92	94	78	99	118	99	100	106
tegen zware voertuigen	89	113	98	103	108	84	70	136	131	127	117	70	100	105
overig	120	80	100	160	60	80	80	120	140	140	100	160	100	133
niet in primaire botsing	100	100	100	67	167	233	167	133	267	367	300	0	100	222
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
geen tegenpartij (enkelvoudig)	86	98	115	88	78	98	129	149	108	119	83	124	100	108
tegen fiets	126	111	63	16	32	79	32	95	95	47	47	95	100	63
tegen bromfiets	118	91	91	127	55	82	73	27	136	45	45	136	100	76
tegen motor	120	120	60	120	60	120	60	60	60	0	120	60	100	60
tegen personenauto	106	85	109	138	117	118	125	130	118	118	85	103	100	102
tegen zware voertuigen	65	70	165	175	115	160	110	215	230	200	95	170	100	155
overig	104	104	92	115	58	162	81	127	127	115	46	69	100	77
niet in primaire botsing	83	50	167	167	333	133	150	133	183	100	100	117	100	106
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *tegenpartij slachtoffer* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *tegen motor*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *geen tegenpartij (enkelvoudig)* (13%);
- *tegen bromfiets* (68%);
- *tegen personenauto* (80%);
- *tegen zware voertuigen* (13%);
- *overig* (32%);
- *niet in primaire botsing* (23%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *tegen fiets* (verwacht 28.0, werkelijk 18% hoger).

Serie 7. Leeftijdklasse

Tabel 7B. Percentages slachtoffers naar leeftijdklasse.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
0 t/m 12 jaar	7	9	10	7	12	8	4	8	9	4	9	5	8	6
13 t/m 15 jaar	9	8	5	3	6	2	4	1	4	6	4	5	7	5
16 t/m 17 jaar	20	15	24	24	24	22	22	20	15	14	8	12	19	11
18 t/m 24 jaar	22	19	21	19	22	25	27	26	27	22	23	22	21	22
25 t/m 39 jaar	11	18	15	18	14	15	18	17	20	28	25	25	15	26
40 t/m 49 jaar	11	9	11	6	7	10	9	14	6	9	12	12	10	11
50 t/m 59 jaar	6	9	6	6	5	11	4	6	5	6	7	5	7	6
60 jaar en ouder	14	14	9	18	10	9	11	6	13	10	11	10	12	10
onbekend	1	0	1	1	0	0	1	2	1	2	2	3	0	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
0 t/m 12 jaar	12	11	9	6	7	8	7	3	8	5	6	4	10	5
13 t/m 15 jaar	2	6	4	4	4	3	3	3	5	3	4	2	4	3
16 t/m 17 jaar	15	11	15	17	13	14	13	13	10	10	7	10	14	9
18 t/m 24 jaar	29	24	27	23	22	24	25	33	21	24	22	24	27	23
25 t/m 39 jaar	15	21	18	19	25	19	22	20	27	27	29	27	18	27
40 t/m 49 jaar	10	11	10	9	10	12	12	11	12	10	11	14	11	12
50 t/m 59 jaar	6	9	7	7	4	8	5	5	7	9	6	8	7	8
60 jaar en ouder	10	8	7	13	9	9	11	8	10	10	12	9	8	10
onbekend	0	0	3	1	6	3	2	3	1	2	3	2	1	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 7.425$, $dF = 8$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 7C. *Indexcijfers slachtoffers naar leeftijdklasse.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Leeftijdklasse	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
0 t/m 12 jaar	72	104	124	85	143	104	46	85	104	59	124	65	100	83
13 t/m 15 jaar	111	118	71	39	87	32	55	16	55	95	71	87	100	84
16 t/m 17 jaar	91	76	133	133	125	125	105	96	74	85	48	71	100	68
18 t/m 24 jaar	96	93	112	101	109	133	122	119	125	130	130	119	100	127
25 t/m 39 jaar	66	124	110	132	91	106	113	106	124	223	198	183	100	201
40 t/m 49 jaar	94	89	117	67	67	106	89	133	61	106	144	133	100	128
50 t/m 59 jaar	77	131	92	92	77	162	46	77	62	92	115	85	100	97
60 jaar en ouder	102	120	78	166	88	78	88	46	106	102	106	97	100	102
onbekend	150	0	150	150	0	0	150	600	150	600	750	900	100	750
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
0 t/m 12 jaar	113	91	96	74	74	91	83	43	96	61	48	48	100	52
13 t/m 15 jaar	44	133	122	122	100	78	89	111	144	89	78	67	100	78
16 t/m 17 jaar	103	71	126	155	100	116	113	129	97	90	42	84	100	72
18 t/m 24 jaar	106	78	116	106	85	104	111	169	98	104	66	101	100	91
25 t/m 39 jaar	85	103	113	130	148	123	148	155	193	178	133	175	100	162
40 t/m 49 jaar	97	93	110	110	97	131	135	139	144	114	89	148	100	117
50 t/m 59 jaar	84	108	108	120	60	126	78	96	120	138	66	126	100	110
60 jaar en ouder	118	86	96	198	113	123	150	134	155	150	118	123	100	130
onbekend	38	0	263	150	488	338	150	300	75	188	188	188	100	188
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *leeftijdklasse* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- 0 t/m 12 jaar (17%);
- 13 t/m 15 jaar (98%);
- 16 t/m 17 jaar (88%);
- 18 t/m 24 jaar (5%);
- 25 t/m 39 jaar (25%);
- 40 t/m 49 jaar (81%);
- 50 t/m 59 jaar (80%);
- 60 jaar en ouder (38%).

Serie 8. Wijze van verkeersdeelname en leeftijd

Tabel 8B. Percentages slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	1	4	5	1	2	3	1	4	1	1	6	1	3	3
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	2	2	0	1	2	2	4	1	2	1	2	2	2
voetganger, 60 jaar en ouder	3	3	1	2	2	1	1	1	0	1	1	0	2	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	12	12	8	8	11	4	6	4	6	6	5	7	10	6
fiets, 16 t/m 59 jaar	4	4	6	6	4	15	8	8	3	9	9	8	5	9
fiets, 60 jaar en ouder	3	5	3	5	4	5	4	3	5	2	3	4	4	3
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	19	13	21	22	22	21	19	18	13	10	6	11	17	9
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	7	5	9	5	11	8	6	6	10	8	4	8	7	7
auto, 18 t/m 24 jaar	10	12	8	10	10	11	15	14	14	11	17	10	10	13
auto, 25 t/m 59 jaar	21	27	21	24	16	17	18	21	19	25	25	25	23	25
auto, 60 jaar en ouder	5	4	4	10	3	3	5	1	7	5	5	4	4	4
overig	13	8	14	11	14	14	15	16	21	20	18	20	12	19
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	3	7	3	2	3	2	2	1	2	1	1	1	4	1
voetganger, 16 t/m 59 jaar	3	2	2	3	4	0	2	1	1	1	1	1	2	1
voetganger, 60 jaar en ouder	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1
fiets, 0 t/m 15 jaar	7	5	7	4	5	6	6	4	6	5	6	4	6	5
fiets, 16 t/m 59 jaar	7	8	6	4	4	8	5	5	6	7	7	7	7	7
fiets, 60 jaar en ouder	5	2	4	4	1	3	3	2	3	3	3	2	3	3
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	13	10	14	15	11	13	13	11	9	9	6	8	12	8
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	7	7	6	4	5	6	7	4	5	3	3	4	6	4
auto, 18 t/m 24 jaar	15	14	18	14	9	12	10	22	12	13	11	13	16	13
auto, 25 t/m 59 jaar	19	28	24	23	27	25	28	25	30	31	32	32	23	31
auto, 60 jaar en ouder	4	6	2	8	4	5	6	5	6	6	6	5	4	6
overig	16	15	14	20	27	21	17	20	20	21	22	22	15	22
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 3 procent ($\chi^2 = 21.419$, $dF = 11$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- auto, 25 t/m 59 jaar is 12% minder ($\chi^2 = 2.5$);
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar is 32% meer ($\chi^2 = 3.3$);
- voetganger, 0 t/m 15 jaar is 43% meer ($\chi^2 = 2.2$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 8C. *Indexcijfers slachtoffers naar wijze van verkeersdeelname en leeftijd.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wijze van verkeersdeelname en leeftijd	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	18	124	159	18	71	88	35	106	35	35	229	35	100	100
voetganger, 16 t/m 59 jaar	125	75	100	0	25	75	75	175	25	125	75	100	100	100
voetganger, 60 jaar en ouder	125	125	50	75	100	50	25	50	0	75	75	0	100	50
fiets, 0 t/m 15 jaar	102	118	80	80	107	43	54	38	54	64	59	75	100	66
fiets, 16 t/m 59 jaar	69	92	138	138	92	335	150	150	69	231	231	196	100	219
fiets, 60 jaar en ouder	75	150	75	150	120	135	105	75	135	75	90	135	100	100
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	95	76	129	136	126	133	104	98	69	69	38	69	100	59
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	85	77	138	77	154	115	85	85	131	131	69	123	100	108
auto, 18 t/m 24 jaar	89	128	83	106	100	117	139	133	139	133	200	111	100	148
auto, 25 t/m 59 jaar	81	121	98	112	71	79	71	86	79	129	131	121	100	127
auto, 60 jaar en ouder	100	100	100	238	63	63	113	25	150	125	125	100	100	117
overig	98	70	131	98	122	131	122	127	169	206	183	188	100	192
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
voetganger, 0 t/m 15 jaar	75	139	86	54	75	43	64	43	75	32	21	32	100	29
voetganger, 16 t/m 59 jaar	140	60	100	160	180	20	80	60	80	80	40	40	100	53
voetganger, 60 jaar en ouder	86	86	129	43	43	0	86	129	86	0	86	129	100	71
fiets, 0 t/m 15 jaar	114	64	121	71	79	107	114	86	114	93	79	71	100	81
fiets, 16 t/m 59 jaar	98	98	104	72	59	130	91	98	104	117	78	124	100	107
fiets, 60 jaar en ouder	143	39	117	143	39	104	91	65	117	117	78	65	100	87
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	102	70	128	150	91	124	124	95	84	40	77	100	100	67
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	105	91	105	84	77	105	133	91	98	63	42	70	100	58
auto, 18 t/m 24 jaar	94	77	129	109	60	91	74	189	100	100	60	94	100	85
auto, 25 t/m 59 jaar	78	105	117	120	122	122	143	147	162	157	111	157	100	141
auto, 60 jaar en ouder	108	132	60	264	120	156	192	168	192	192	132	144	100	156
overig	106	85	109	168	185	159	135	176	165	162	121	171	100	151
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van wijze van verkeersdeelname en leeftijd op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- voetganger, 60 jaar en ouder.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- voetganger, 16 t/m 59 jaar (45%);
- fiets, 0 t/m 15 jaar (62%);
- fiets, 60 jaar en ouder (92%);
- bromfiets, 16 t/m 17 jaar (68%);
- bromfiets, 18 t/m 24 jaar (9%);
- auto, 25 t/m 59 jaar (55%);
- auto, 60 jaar en ouder (56%);
- overig (27%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- voetganger, 0 t/m 15 jaar (verwacht 12.1, werkelijk 40% hoger);
- fiets, 16 t/m 59 jaar (verwacht 49.4, werkelijk 15% hoger);
- auto, 18 t/m 24 jaar (verwacht 69.0, werkelijk 16% hoger).

Serie 9. Geslacht

ZIE VOLGENDE PAGINA

Serie 9. Geslacht

Tabel 9B. *Percentages slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
mannen	70	62	68	63	67	67	66	64	66	70	65	67	66	68
vrouwen	30	38	32	37	33	33	34	36	34	30	35	32	34	32
onbekend	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
mannen	68	68	61	61	65	63	64	70	70	66	63	61	65	63
vrouwen	32	32	39	39	35	35	35	29	30	33	37	39	35	36
onbekend	0	0	0	0	0	2	1	1	0	1	1	0	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentie-gemeenten ($\chi^2 = 4.104$, $dF = 2$, 33% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 9C. *Indexcijfers slachtoffers naar geslacht.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Geslacht	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
mannen	93	96	111	105	102	111	93	91	96	127	118	114	100	120
vrouwen	79	116	105	120	100	108	95	100	95	107	123	107	100	112
onbekend	300	0	0	300	0	0	0	0	0	0	0	300	100	100
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
mannen	102	92	106	116	104	112	116	146	137	120	78	107	100	102
vrouwen	90	82	128	140	104	115	119	114	109	114	86	128	100	109
onbekend	100	.
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *geslacht* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *mannen* (10%);
- *vrouwen* (92%).

Serie 10. Alcoholgebruik betrokken bestuurders

Tabel 10B. *Percentages slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
geen alcohol	77	70	81	79	76	76	78	84	77	60	69	66	76	65
wel alcohol	9	20	9	8	9	10	7	5	7	7	10	6	13	8
onbekend	14	10	10	14	15	15	15	12	16	33	22	28	11	27
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
geen alcohol	75	81	73	79	74	64	67	80	75	79	83	86	76	82
wel alcohol	15	14	13	6	7	7	6	5	7	8	9	5	14	7
onbekend	10	6	13	15	19	29	26	15	18	13	8	9	10	10
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 66.193$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *geen alcohol* is 12% minder ($\chi^2 = 7.3$);
- *onbekend* is 48% meer ($\chi^2 = 27.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 10C. *Indexcijfers slachtoffers naar alcoholgebruik betrokken bestuurders.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Alcoholgebruik betrokken bestuurders	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
geen alcohol	89	94	116	113	101	109	96	103	97	94	107	97	100	100
wel alcohol	65	161	74	65	74	83	52	35	52	70	91	52	100	71
onbekend	110	90	100	140	135	150	125	100	135	355	235	285	100	292
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
geen alcohol	97	94	110	128	101	97	104	143	125	122	89	129	100	113
wel alcohol	103	87	110	55	55	58	55	48	61	68	52	45	100	55
onbekend	99	49	152	188	197	336	313	206	233	161	67	103	100	110
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *alcoholgebruik betrokken bestuurders* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *geen alcohol* (18%);
- *wel alcohol* (38%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *onbekend* (verwacht 155.6, werkelijk 12% hoger).

Serie 11. Wegbeheerder

Tabel 11B. *Percentages slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
rijkswegen	14	11	18	18	15	9	16	15	10	10	11	8	15	10
provinciale wegen	19	26	31	19	29	27	26	23	29	33	27	31	26	31
gemeentelijke wegen	64	61	47	62	56	61	55	60	57	55	62	61	57	59
overige wegen	3	1	4	3	0	4	2	1	3	1	0	0	3	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
rijkswegen	11	17	23	16	21	14	21	15	17	24	26	24	17	25
provinciale wegen	38	33	43	39	36	38	32	33	36	25	30	27	38	27
gemeentelijke wegen	51	49	33	43	43	46	44	52	47	49	44	49	44	48
overige wegen	0	1	2	1	0	2	2	0	0	1	0	0	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 54.010$, $dF = 3$, 25% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *rijkswegen* is 45% minder ($\chi^2 = 23.1$);
- *gemeentelijke wegen* is 11% meer ($\chi^2 = 4.4$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 11C. *Indexcijfers slachtoffers naar wegbeheerder.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegbeheerder	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
rijkswegen	86	79	135	131	101	68	101	98	68	83	86	60	100	76
provinciale wegen	64	105	131	79	116	114	96	86	107	156	126	135	100	139
gemeentelijke wegen	100	110	90	119	100	117	91	100	96	116	131	120	100	122
overige wegen	100	40	160	100	0	160	80	40	120	60	0	0	100	20
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
rijkswegen	64	87	149	118	123	95	144	118	123	167	121	162	100	150
provinciale wegen	97	77	127	128	99	115	100	117	121	77	64	80	100	74
gemeentelijke wegen	114	99	87	122	102	122	119	161	136	135	83	129	100	115
overige wegen	0	100	200	150	50	200	300	50	50	200	0	0	100	67
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wegbeheerder* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *overige wegen*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *gemeentelijke wegen* (64%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *rijkswegen* (verwacht 76.8, werkelijk 21% lager);
- *provinciale wegen* (verwacht 164.7, werkelijk 18% hoger).

Serie 12. Plaats ongeval naar bebouwde kom

Tabel 12B. *Percentages slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
binnen bebouwde kom	50	39	38	41	35	41	34	42	32	30	36	38	42	35
buiten bebouwde kom	50	61	62	59	65	60	66	58	68	70	64	62	58	65
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
binnen bebouwde kom	39	38	32	34	34	35	35	34	35	31	28	33	36	31
buiten bebouwde kom	61	62	68	66	66	65	65	66	65	69	72	67	64	69
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 1.779$, $dF = 1$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 12C. *Indexcijfers slachtoffers naar plaats ongeval naar bebouwde kom.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Plaats ongeval naar bebouwde kom	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
binnen bebouwde kom	106	96	98	107	84	106	75	93	73	86	102	101	100	97
buiten bebouwde kom	76	107	117	112	114	113	107	95	111	144	132	120	100	132
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
binnen bebouwde kom	106	93	101	119	99	112	115	128	122	104	63	105	100	91
buiten bebouwde kom	93	86	121	127	107	117	119	140	130	127	92	120	100	113
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *plaats ongeval naar bebouwde kom* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *binnen bebouwde kom* (68%);
- *buiten bebouwde kom* (13%).

Serie 13. Maximum snelheid op plaats ongeval

Tabel 13B. Percentages slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
minder dan 50 km/u	0	4	2	1	7	5	2	1	10	9	6	12	2	9
50 km/u	51	35	35	40	32	40	32	36	29	27	32	30	40	29
60 of 70 km/u	2	1	2	0	0	1	1	1	0	0	3	1	1	1
80 of 90 km/u	33	53	51	46	52	46	55	51	55	50	50	47	46	49
100 of 120 km/u	6	2	7	8	4	4	5	5	5	8	5	5	5	6
onbekend	9	5	5	6	5	5	6	6	1	6	4	6	6	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
minder dan 50 km/u	0	0	1	3	0	2	1	0	0	2	1	1	0	2
50 km/u	39	38	30	33	34	36	33	35	34	33	29	33	35	32
60 of 70 km/u	1	1	1	1	1	2	2	1	0	1	1	0	1	1
80 of 90 km/u	52	47	48	51	48	48	47	53	51	52	55	52	49	53
100 of 120 km/u	4	11	12	8	14	9	13	10	11	10	13	12	9	11
onbekend	3	4	8	5	3	3	4	2	3	1	1	2	5	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 67.137$, $dF = 5$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- 100 of 120 km/u is 31% minder ($\chi^2 = 5.6$);
- onbekend is 70% meer ($\chi^2 = 9.5$);
- minder dan 50 km/u is 77% meer ($\chi^2 = 19.0$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 13C. *Indexcijfers slachtoffers naar maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
minder dan 50 km/u	0	191	109	55	355	273	82	27	491	518	382	655	100	518
50 km/u	113	91	95	109	82	111	75	86	69	82	95	83	100	87
60 of 70 km/u	113	75	113	0	0	38	38	75	0	0	225	75	100	100
80 of 90 km/u	63	117	120	110	114	109	112	104	115	130	130	114	100	125
100 of 120 km/u	104	46	150	173	81	92	92	92	92	208	127	115	100	150
onbekend	131	84	84	113	94	94	94	103	9	122	75	113	100	103
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
minder dan 50 km/u	100	0	200	700	0	600	200	0	0	600	200	300	100	367
50 km/u	107	95	98	117	100	118	111	134	124	112	67	106	100	95
60 of 70 km/u	150	50	100	200	150	250	300	150	50	200	100	0	100	100
80 of 90 km/u	104	85	112	127	102	113	112	146	131	126	91	122	100	113
100 of 120 km/u	45	105	150	105	160	115	175	150	160	130	115	160	100	135
onbekend	60	69	171	111	60	60	86	43	86	17	17	34	100	23
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *maximum snelheid op plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *minder dan 50 km/u.*

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *50 km/u (54%);*
- *60 of 70 km/u (100%);*
- *80 of 90 km/u (41%);*
- *100 of 120 km/u (85%).*

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *onbekend (verwacht 24.7, werkelijk 34% hoger).*

Serie 14. Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval

Tabel 14B. *Percentages slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
binnen, gemeente	45	34	29	39	31	40	32	40	28	30	35	35	36	34
binnen, overig	5	5	9	2	4	1	2	1	4	0	0	2	6	1
buiten, gemeente	15	25	16	20	21	17	21	18	27	21	24	21	19	22
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	13	20	20	15	22	21	23	23	19	26	24	23	18	24
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	4	8	11	9	8	5	9	9	6	2	3	2	8	2
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	6	2	7	8	4	4	5	5	5	8	5	5	5	6
overig	12	6	9	8	10	13	9	4	11	13	9	10	9	11
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
binnen, gemeente	29	27	23	26	25	28	29	28	29	25	21	27	26	25
binnen, overig	10	11	9	9	9	7	6	6	6	6	7	6	10	6
buiten, gemeente	20	20	11	16	18	15	15	23	16	23	20	20	17	21
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	26	21	28	26	23	27	22	24	28	18	23	20	25	20
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	6	6	9	7	7	5	8	5	6	10	12	12	7	11
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	4	11	12	8	14	9	13	9	10	10	13	12	9	11
overig	5	6	9	9	4	10	7	4	4	8	4	2	6	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is vrijwel 0 procent ($\chi^2 = 101.916$, $dF = 6$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- binnen, overig is 75% minder ($\chi^2 = 13.7$);
- buiten, rijk, 80 of 90 km/h is 67% minder ($\chi^2 = 20.4$);
- buiten, rijk, 100 of 120 km/h is 31% minder ($\chi^2 = 5.6$);
- buiten, provincie, 80 of 90 km/h is 10% meer ($\chi^2 = 1.3$);
- binnen, gemeente is 16% meer ($\chi^2 = 4.9$);
- overig is 39% meer ($\chi^2 = 7.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 14C. *Indexcijfers slachtoffers naar bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
binnen, gemeente	113	99	88	121	88	122	84	107	76	102	119	111	100	111
binnen, overig	69	77	154	34	60	17	26	17	60	0	9	43	100	17
buiten, gemeente	71	137	92	119	116	98	104	92	140	137	154	128	100	140
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	65	114	121	93	127	130	121	121	102	173	158	145	100	159
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	43	100	157	121	107	71	114	114	71	29	43	36	100	36
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	104	46	150	173	81	92	92	92	92	208	127	115	100	150
overig	120	72	108	96	108	156	90	36	114	168	114	126	100	136
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
binnen, gemeente	110	91	99	123	99	127	130	146	141	115	67	118	100	100
binnen, overig	97	97	106	106	97	75	75	84	75	75	53	71	100	66
buiten, gemeente	121	107	72	121	113	102	107	190	123	163	96	139	100	133
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	101	72	127	129	95	122	102	131	143	83	76	92	100	84
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	83	70	147	128	102	89	128	102	115	179	140	198	100	172
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	45	105	150	105	160	115	175	145	150	130	115	160	100	135
overig	70	77	153	167	70	174	133	84	84	147	56	42	100	81
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *binnen, gemeente* (53%);
- *buiten, gemeente* (86%);
- *buiten, rijk, 100 of 120 km/h* (85%);
- *overig* (11%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *binnen, overig* (verwacht 13.6, werkelijk 56% lager);
- *buiten, provincie, 80 of 90 km/h* (verwacht 132.0, werkelijk 17% hoger);
- *buiten, rijk, 80 of 90 km/h* (verwacht 29.6, werkelijk 49% lager).

Serie 15. Wegsituatie plaats ongeval

Tabel 15B. *Percentages slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
rechte weg	49	47	44	41	46	45	43	44	50	48	52	47	47	49
kruising	45	44	42	50	42	48	43	44	40	39	36	43	44	39
bocht	6	9	14	10	13	8	14	12	10	14	12	10	10	12
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
rechte weg	43	46	48	53	55	39	46	45	45	48	46	49	46	48
kruising	44	36	38	41	38	48	38	39	43	42	44	40	39	41
bocht	13	19	14	6	7	13	15	17	11	10	10	11	15	11
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 0.887$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 15C. *Indexcijfers slachtoffers naar wegsituatie plaats ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Wegsituatie plaats ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
rechte weg	93	104	103	96	99	105	86	89	102	123	133	112	100	123
kruising	92	102	106	125	97	120	92	95	88	106	100	110	100	105
bocht	51	96	153	113	130	91	136	119	96	170	142	119	100	143
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
rechte weg	92	88	120	143	125	99	118	133	126	124	81	123	100	109
kruising	110	80	110	130	100	142	115	134	140	126	91	115	100	111
bocht	84	111	105	48	51	99	123	153	96	84	57	87	100	76
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *wegsituatie plaats ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *rechte weg* (34%);
- *kruising* (73%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *bocht* (verwacht 64.3, werkelijk 18% hoger).

Serie 16. Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling

Tabel 16B. Percentages slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	25	21	29	25	22	26	33	22	27	28	27	28	25	28
in zelfde richting	28	23	20	24	22	20	15	23	20	18	21	27	23	22
tegengestelde richting	21	24	22	21	26	24	24	21	23	22	20	14	22	19
kruisend verkeer	18	24	22	29	25	26	24	25	28	27	22	25	21	25
met voetganger	7	9	8	3	5	5	4	9	2	6	10	6	8	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	30	31	29	23	27	26	32	32	26	31	30	31	30	31
in zelfde richting	17	23	22	22	17	19	16	26	21	22	25	28	21	25
tegengestelde richting	15	19	17	18	23	22	22	12	20	17	20	17	17	18
kruisend verkeer	31	19	23	32	26	30	24	27	29	27	23	21	25	24
met voetganger	6	9	8	5	7	3	5	3	5	3	2	3	8	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 1 procent ($\chi^2 = 13.879$, $dF = 4$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

In de Hoeksche Waard zijn geen belangrijke afwijkingen geconstateerd.

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 16C. *Indexcijfers slachtoffers naar hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	90	85	125	107	90	112	123	83	103	134	129	123	100	128
in zelfde richting	106	102	92	113	94	94	59	94	80	94	109	130	100	111
tegengestelde richting	84	109	107	102	119	117	102	89	99	117	107	72	100	98
kruisend verkeer	75	114	111	147	119	134	106	109	127	150	124	132	100	135
met voetganger	82	109	109	34	61	68	48	102	20	82	143	82	100	102
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
eenzijdig, of obstakel (gepark.)	97	92	111	95	94	100	128	147	108	123	82	119	100	108
in zelfde richting	81	96	122	131	84	107	92	169	131	124	96	154	100	125
tegengestelde richting	89	97	115	133	141	149	154	94	146	117	94	112	100	108
kruisend verkeer	125	67	108	161	112	143	114	150	148	130	78	99	100	102
met voetganger	81	104	115	81	92	40	81	52	81	52	23	46	100	40
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *eenzijdig, of obstakel (gepark.)* (28%);
- *in zelfde richting* (53%);
- *tegengestelde richting* (68%);
- *kruisend verkeer* (11%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *met voetganger* (verwacht 36.3, werkelijk 24% hoger).

Serie 17. Kwartaal ongeval

Tabel 17B. *Percentages slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
1e kwartaal	20	23	23	17	19	25	29	25	13	17	19	28	22	21
2e kwartaal	22	27	22	26	29	24	28	28	27	30	28	28	24	29
3e kwartaal	29	29	31	32	27	31	21	20	27	26	21	20	30	22
4e kwartaal	30	21	24	26	26	21	22	27	32	26	31	25	25	27
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
1e kwartaal	18	18	21	19	22	20	23	21	18	22	19	23	19	22
2e kwartaal	26	28	30	26	24	32	30	26	28	27	30	31	28	29
3e kwartaal	27	29	24	27	24	22	28	29	27	28	30	25	26	27
4e kwartaal	29	25	25	27	29	25	20	25	27	23	22	21	26	22
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 6.927$, $dF = 3$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 17C. *Indexcijfers slachtoffers naar kwartaal ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Kwartaal ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
1e kwartaal	80	105	115	83	88	123	123	108	58	95	105	143	100	114
2e kwartaal	81	118	102	120	122	111	111	111	108	152	141	129	100	141
3e kwartaal	86	101	114	117	91	116	67	63	88	106	86	75	100	89
4e kwartaal	107	87	105	116	105	92	83	103	125	128	152	112	100	131
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
1e kwartaal	93	81	126	126	121	123	140	147	119	140	79	140	100	119
2e kwartaal	92	88	120	115	88	133	125	125	126	112	85	125	100	107
3e kwartaal	99	98	103	128	96	98	123	148	130	126	91	108	100	108
4e kwartaal	106	84	110	128	116	110	89	128	131	103	69	93	100	88
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *kwartaal ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- 1e kwartaal (86%);
- 2e kwartaal (9%);
- 3e kwartaal (23%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- 4e kwartaal (verwacht 159.3, werkelijk 10% hoger).

Serie 18. Dagsoort ongeval

Tabel 18B. *Percentages slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
zaterdag en zondag	21	29	28	22	27	27	34	23	27	35	33	26	26	32
maandag t/m vrijdag	79	71	72	78	73	73	66	77	73	65	67	74	74	68
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
zaterdag en zondag	34	33	34	24	31	24	34	28	25	31	32	19	34	27
maandag t/m vrijdag	66	67	66	76	69	76	66	72	75	69	68	81	66	73
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 3.766$, $dF = 1$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 18C. *Indexcijfers slachtoffers naar dagsoort ongeval.*
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Dagsoort ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
zaterdag en zondag	71	113	117	92	104	113	119	81	96	158	150	110	100	140
maandag t/m vrijdag	95	99	106	117	100	109	85	99	95	106	108	112	100	109
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
zaterdag en zondag	98	87	115	90	95	83	120	114	94	108	77	63	100	83
maandag t/m vrijdag	98	89	113	141	108	132	117	147	144	124	84	141	100	116
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *dagsoort ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- maandag t/m vrijdag (54%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- zaterdag en zondag (verwacht 176.6, werkelijk 14% hoger).

Serie 19. Tijdstip ongeval

Tabel 19B. Percentages slachtoffers naar tijdstip ongeval.
Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
spitsen	29	23	31	24	33	29	26	22	24	25	19	24	27	23
ochtend	20	17	14	18	13	17	16	16	16	17	21	13	17	17
middag	28	32	25	28	30	30	26	27	25	30	31	32	28	31
avond	13	16	14	16	13	18	15	18	16	15	13	20	14	16
nacht	11	12	16	14	11	7	15	15	19	13	15	12	13	13
onbekend	0	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	0	1	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
spitsen	27	21	25	27	24	24	26	27	27	26	28	24	25	26
ochtend	15	11	14	17	22	22	14	12	15	15	18	12	13	15
middag	26	37	23	27	24	30	29	27	30	28	26	35	28	30
avond	15	17	19	14	18	13	16	20	13	13	12	12	17	13
nacht	16	12	18	15	12	10	14	14	15	16	15	14	16	15
onbekend	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 1 procent ($\chi^2 = 14.986$, $dF = 5$, 8% van de cellen heeft minder dan 5 waarnemingen).

Bij de Hoeksche Waard zijn de volgende belangrijke afwijkingen geconstateerd (beginnend met de grootste afwijking naar beneden en eindigend met de grootste afwijking naar boven):

- *onbekend* is 100% minder ($\chi^2 = 4.7$);
- *avond* is 13% meer ($\chi^2 = 1.5$).

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 19C. *Indexcijfers slachtoffers naar tijdstip ongeval.**Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.*

Tijdstip ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
spitsen	93	85	123	97	123	117	91	77	85	111	83	99	100	97
ochtend	107	103	90	120	80	110	90	93	93	123	153	87	100	121
middag	88	116	96	108	108	118	88	90	84	127	133	125	100	129
avond	81	112	108	123	88	135	96	115	104	127	112	154	100	131
nacht	72	93	135	114	85	59	110	106	139	118	139	101	100	120
onbekend	0	225	75	150	75	0	150	300	0	0	0	0	100	0
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
spitsen	108	75	117	135	101	111	124	147	138	124	93	111	100	110
ochtend	107	73	120	160	170	193	127	123	140	133	110	107	100	117
middag	91	116	94	116	88	122	120	130	134	119	73	142	100	111
avond	83	89	128	102	110	91	112	157	99	94	57	81	100	77
nacht	103	66	131	123	80	74	106	126	123	123	77	106	100	102
onbekend	100	200	0	0	50	50	50	0	0	150	100	250	100	167
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *tijdstip ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *spitsen* (50%);
- *ochtend* (93%);
- *middag* (36%);
- *nacht* (51%).

Er is een significant verschil in ontwikkeling bij de volgende klassen (met tussen haakjes afwijking voor de Hoeksche Waard):

- *avond* (verwacht 89.5, werkelijk 14% hoger).

Serie 20. Weersomstandigheden tijdens ongeval

Tabel 20B. *Percentages slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
droog	70	68	69	72	65	70	70	70	70	67	67	64	69	66
regen en overig	26	30	27	25	34	27	24	28	24	27	26	31	28	28
onbekend	4	2	4	3	1	4	6	2	6	6	6	6	3	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
droog	71	68	67	66	66	71	71	68	73	71	66	74	69	71
regen en overig	26	28	30	32	30	26	26	27	23	27	31	22	28	26
onbekend	3	4	3	2	4	3	3	5	3	2	3	4	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is een significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten. De kans dat dit verschil het gevolg is van toeval is 3 procent ($\chi^2 = 6.928$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

In de Hoeksche Waard zijn geen belangrijke afwijkingen geconstateerd.

Er is sprake van een belangrijke afwijking wanneer:

- de χ^2 -waarde voor de cel minimaal gelijk aan 1 is;
- en de afwijking tussen het werkelijke en het verwachte aantal groter dan 5 procent is.

Tabel 20C. *Indexcijfers slachtoffers naar weersomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Weersomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
droog	90	101	109	115	95	111	95	96	97	117	116	103	100	112
regen en overig	83	111	107	99	124	107	81	95	83	116	113	122	100	117
onbekend	106	53	141	106	35	124	176	53	176	212	247	212	100	224
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
droog	101	88	111	119	100	120	121	134	136	123	78	124	100	108
regen en overig	91	88	122	139	111	106	109	131	105	111	89	88	100	96
onbekend	90	105	105	90	135	105	120	225	135	90	90	165	100	115
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *weersomstandigheden tijdens ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- droog (74%);
- regen en overig (21%);
- onbekend (17%).

Serie 21. Lichtomstandigheden tijdens ongeval

Tabel 21B. *Percentages slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984 - '86	1992 - '95
De Hoeksche Waard														
daglicht	71	74	66	72	69	76	65	63	68	76	76	66	70	73
schemer of duisternis	29	26	34	28	30	24	34	36	31	24	24	32	30	26
onbekend	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	2	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
West Noord-Brabant														
daglicht	67	72	64	71	67	74	68	72	70	71	67	75	67	71
schemer of duisternis	33	28	36	28	32	26	32	27	30	28	32	23	32	27
onbekend	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	2	0	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Er is geen significant verschil tussen de Hoeksche Waard en de referentiegemeenten ($\chi^2 = 0.276$, $dF = 2$, geen cellen met minder dan 5 waarnemingen).

Tabel 21C. *Indexcijfers slachtoffers naar lichtomstandigheden tijdens ongeval.*

Bron: SWOV op basis van AVV-BG-bestanden.

Lichtomstandigheden tijdens ongeval	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1984	1992
													- '86	- '95
De Hoeksche Waard														
daglicht	90	108	102	113	100	119	86	85	92	130	129	104	100	121
schemer of duisternis	87	88	125	103	103	88	107	112	99	96	96	120	100	104
onbekend	100	.
Totaal	89	102	109	110	101	110	94	94	95	120	119	112	100	117
West Noord-Brabant														
daglicht	97	94	108	131	104	127	118	145	133	125	81	128	100	111
schemer of duisternis	99	76	125	106	103	92	118	116	117	105	80	83	100	89
onbekend	100	100	100	300	200	100	0	200	0	200	200	400	100	267
Totaal	98	88	114	124	104	116	118	136	127	119	81	115	100	105

Een χ^2 -toets voor elke klasse van *lichtomstandigheden tijdens ongeval* op het verschil tussen de 'voorperiode' (1984 t/m 1986) en de laatste periode (1992 t/m 1995) levert de volgende resultaten.

De χ^2 toets is niet betrouwbaar aangezien te veel cellen minder dan 5 slachtoffers hebben voor:

- *onbekend*.

Er is geen significant verschil in ontwikkeling ($p < .05$) bij de volgende klassen (tussen haakjes de kans dat het verschil op toeval berust):

- *daglicht* (40%);
- *schemer of duisternis* (34%).

Serie 22. Overzicht resultaten

Tabel 22. Belangrijkste analyse-resultaten voor de gemeente de Hoeksche Waard.

	Aantallen slachtoffers				Verdelings- Index 1992 percentages – '95 t.o.v. 1992 – 1984 – '86			Belangrijke verschillen in de Hoeksche Waard voor de periode 1992 t/m 1995			
	de Hoeksche Waard		referentie- gemeenten		1995		ref. χ^2	verdeling		ontwikkeling	
	1984 -'86	1992 -'95	1984 -'86	1992 -'95	ond.	ref. ond.		laag	hoog	p	laag
Ernst letsel (tabelserie 4)											
overleden of ziekenhuisopname	175	193	270	192	30.3	27.1	110	71		•	13.1
vervoerd, verm. niet opgenomen	164	129	184	245	20.2	34.6	79	133	•	-27.2	• -15.0
overig letsel	193	313	211	250	49.1	35.3	162	118	•	17.3	o 6.2
onbekend	13	3	10	21	0.5	3.0	23	210	•	-73.6	• -63.3
Wijze verkeersdeelname (tabelserie 5)											
personenauto	211	286	316	377	44.8	53.2	136	119			
zwaar verkeer	10	28	23	47	4.4	6.6	280	204			
bromfiets	158	136	146	107	21.3	15.1	86	73	.	18.1	
fiets	102	116	111	104	18.2	14.7	114	94			
voetganger	42	38	51	21	6.0	3.0	90	41	.	35.9	o 22.4
overig	22	34	28	52	5.3	7.3	155	186			
Tegenpartij slachtoffer (tabelserie 6)											
geen tegenpartij (enkelvoudig)	109	153	177	192	24.0	27.1	140	108			
tegen fiets	18	33	19	12	5.2	1.7	183	63	•	54.7	o 17.9
tegen bromfiets	42	39	33	25	6.1	3.5	93	76			
tegen motor	4	6	5	3	0.9	0.4	150	60			
tegen personenauto	284	300	337	344	47.0	48.6	106	102			
tegen zware voertuigen	64	67	60	93	10.5	13.1	105	155			
overig	15	20	26	20	3.1	2.8	133	77			
niet in primaire botsing	9	20	18	19	3.1	2.7	222	106			
Leeftijdklasse (tabelserie 7)											
0 t/m 12 jaar	46	38	69	36	6.0	5.1	83	52			
13 t/m 15 jaar	38	32	27	21	5.0	3.0	84	78			
16 t/m 17 jaar	106	72	93	67	11.3	9.5	68	72			
18 t/m 24 jaar	113	143	181	164	22.4	23.2	127	91	.		9.4
25 t/m 39 jaar	82	165	120	194	25.9	27.4	201	162			
40 t/m 49 jaar	54	69	71	83	10.8	11.7	128	117			
50 t/m 59 jaar	39	38	50	55	6.0	7.8	97	110			
60 jaar en ouder	65	66	56	73	10.3	10.3	102	130			
onbekend	2	15	8	15	2.4	2.1	750	188			
Wijze van verkeersdeelname en leeftijd (tabelserie 8)											
voetganger, 0 t/m 15 jaar	17	17	28	8	2.7	1.1	100	29		o	40.0
voetganger, 16 t/m 59 jaar	12	12	15	8	1.9	1.1	100	53			
voetganger, 60 jaar en ouder	12	6	7	5	0.9	0.7	50	71			
fiets, 0 t/m 15 jaar	56	37	42	34	5.8	4.8	66	81			
fiets, 16 t/m 59 jaar	26	57	46	49	8.9	6.9	219	107		o	15.3
fiets, 60 jaar en ouder	20	20	23	20	3.1	2.8	100	87			
bromfiets, 16 t/m 17 jaar	95	56	82	55	8.8	7.8	59	67			
bromfiets, 18 t/m 24 jaar	39	42	43	25	6.6	3.5	108	58	.	32.3	15.3
auto, 18 t/m 24 jaar	54	80	105	89	12.5	12.6	148	85		o	15.9
auto, 25 t/m 59 jaar	126	160	157	222	25.1	31.4	127	141			
auto, 60 jaar en ouder	24	28	25	39	4.4	5.5	117	156			
overig	64	123	102	154	19.3	21.8	192	151			

Wordt vervolgd op de volgende bladzijde

Tabel 22. (vervolg)

	Aantallen slachtoffers				Verdelings- percentages			Index 1992	Belangrijke verschillen in de Hoeksche Waard voor de periode 1992 t/m 1995				
	de Hoeksche Waard		referentie- gemeenten		1992 - 1995		1984 - '86	verdeling		ontwikkeling			
	1984 -'86	1992 -'95	1984 -'86	1992 -'95	ond.	ref. ond.	ref.	χ^2	laag	hoog	p	laag	hoog
Geslacht (tabelserie 9)													
mannen	361	432	441	448	67.7	63.3	120	102					
vrouwen	183	205	234	256	32.1	36.2	112	109					
onbekend	1	1	0	4	0.2	0.6	100	.					
Alcoholgebruik betrokken bestuurders (tabelserie 10)													
geen alcohol	416	414	515	583	64.9	82.3	100	113	•	-12.4			
wel alcohol	69	49	93	51	7.7	7.2	71	55					
onbekend	60	175	67	74	27.4	10.5	292	110	•		48.3	•	12.4
Wegbeheerder (tabelserie 11)													
rijkswegen	80	61	117	175	9.6	24.7	76	150				•	-20.6
provinciale wegen	140	195	258	190	30.6	26.8	139	74				•	18.4
gemeentelijke wegen	310	379	294	339	59.4	47.9	122	115					
overige wegen	15	3	6	4	0.5	0.6	20	67					
Plaats ongeval naar bebouwde kom (tabelserie 12)													
binnen bebouwde kom	229	221	243	220	34.6	31.1	97	91					
buiten bebouwde kom	316	417	432	488	65.4	68.9	132	113					
Maximum snelheid op plaats ongeval (tabelserie 13)													
minder dan 50 km/u	11	57	3	11	8.9	1.6	518	367	•		76.8		
50 km/u	217	188	238	226	29.5	31.9	87	95					
60 of 70 km/u	8	8	6	6	1.3	0.8	100	100					
80 of 90 km/u	251	313	333	376	49.1	53.1	125	113					
100 of 120 km/u	26	39	60	81	6.1	11.4	150	135	•	-31.4			
onbekend	32	33	35	8	5.2	1.1	103	23	•		69.8	•	33.7
Bebouwde kom, wegbeheerder en maximum snelheid op plaats ongeval (tabelserie 14)													
binnen, gemeente	194	215	175	175	33.7	24.7	111	100	o		16.3		
binnen, overig	35	6	68	45	0.9	6.4	17	66	•	-75.2		•	-55.8
buiten, gemeente	101	141	112	149	22.1	21.0	140	133					
buiten, provincie, 80 of 90 km/h	97	154	170	142	24.1	20.1	159	84				•	16.7
buiten, rijk, 80 of 90 km/h	42	15	47	81	2.4	11.4	36	172	•	-67.0		•	-49.3
buiten, rijk, 100 of 120 km/h	26	39	60	81	6.1	11.4	150	135	•	-31.4			
overig	50	68	43	35	10.7	4.9	136	81	•		39.3		
Wegsituatie plaats ongeval (tabelserie 15)													
rechte weg	254	312	310	339	48.9	47.9	123	109					
kruising	238	250	265	293	39.2	41.4	105	111					
bocht	53	76	100	76	11.9	10.7	143	76				•	18.2
Hoofdgroep manoeuvre volgens CBS-indeling (tabelserie 16)													
eenzijdig, of obstakel (ge- park.)	137	176	202	218	27.6	30.8	128	108					
in zelfde richting	127	141	140	175	22.1	24.7	111	125					
tegengestelde richting	121	119	115	124	18.7	17.5	98	108					
kruisend verkeer	116	157	166	170	24.6	24.0	135	102					
met voetganger	44	45	52	21	7.1	3.0	102	40	•		43.8	•	24.1
Kwartaal ongeval (tabelserie 17)													
1e kwartaal	120	137	129	154	21.5	21.8	114	119					
2e kwartaal	130	183	190	204	28.7	28.8	141	107					6.8
3e kwartaal	161	143	178	193	22.4	27.3	89	108					
4e kwartaal	134	175	178	157	27.4	22.2	131	88				o	9.9
Dagsoort ongeval (tabelserie 18)													
zaterdag en zondag	144	201	227	188	31.5	26.6	140	83				•	13.8
maandag t/m vrijdag	401	437	448	520	68.5	73.4	109	116					

Wordt vervolgd op de volgende bladzijde

Tabel 22. (vervolg)

	Aantallen slachtoffers		Verdelings- percentages		Index 1992 – '95 t.o.v. 1984 – '86		Belangrijke verschillen in de Hoeksche Waard voor de periode 1992 t/m 1995						
	de Hoeksche Waard		referentie- gemeenten		1995		verdeling		ontwikkeling				
	1984 '86	1992 '95	1984 '86	1992 '95	ond.	ref. ond.	ref.	χ^2	laag	hoog	p	laag	hoog
Tijdstip ongeval (tabelserie 19)													
spitsen	149	145	167	183	22.7	25.8	97	110					
ochtend	90	109	90	105	17.1	14.8	121	117					
middag	153	197	192	214	30.9	30.2	129	111					
avond	78	102	115	89	16.0	12.6	131	77			o		13.9
nacht	71	85	105	107	13.3	15.1	120	102					
onbekend	4	0	6	10	0.0	1.4	0	167	o	-100.0			
Weersomstandigheden tijdens ongeval (tabelserie 20)													
droog	376	422	463	501	66.1	70.8	112	108					
regen en overig	152	178	192	184	27.9	26.0	117	96					
onbekend	17	38	20	23	6.0	3.2	224	115			.	31.4	
Lichtomstandigheden tijdens ongeval (tabelserie 21)													
daglicht	382	463	454	506	72.6	71.5	121	111					
schemer of duisternis	163	169	218	194	26.5	27.4	104	89					
onbekend	0	6	3	8	0.9	1.1	.	267					

*Toelichting bij de tabel***Verdeling:**

Per kenmerk wordt alleen informatie gegeven indien:

- er sprake is van een significant verschil ($p \leq 0.1$); en
- bij tenminste 75% van de cellen het (verwachte) aantal groter dan 5 is.

Vervolgens wordt voor de onderzoeksgemeente alleen informatie over een bepaalde klasse gegeven indien:

- het afwijkingspercentage 5% of meer is; en
- de χ^2 bijdrage van de cel tenminste 2.56 is.

De orde van grootte van deze χ^2 bijdrage wordt in de kolom (aangeduid als χ^2) als volgt aangegeven:

- cel- $\chi^2 \geq 2.56$
- o cel- $\chi^2 \geq 3.84$
- cel- $\chi^2 \geq 5.52$

Ontwikkeling:

Per klasse van het kenmerk wordt alleen informatie gegeven indien:

- er sprake is van een signifiant verschil ($p \leq 0.1$);
- de cel frequenties bij de onderzoeksgemeente groter dan 5 zijn;
- het afwijkingspercentage 5% of meer is.

De orde van grootte van de significantie wordt in de kolom *p* als volgt aangeduid:

- $p \leq 0.1$
- o $p \leq 0.05$
- $p \leq 0.01$